

Örebro kommun

Granskning av kommunens arbete mot
våld i nära relationer

Building a better
working world

Innehållsförteckning

Sammanfattande bedömning och rekommendationer	1
1. Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Ansvariga nämnder/styrelser	4
Metod	4
Revisionskriterier	4
2. Styrning och mål för arbetet mot våld i nära relationer	5
Det finns få mål med direkt koppling till arbetet mot våld i nära relationer	5
Nämnden får kontinuerlig information om arbetet mot våld i nära relationer	6
3. Uppföljning och utvärdering av arbetet mot våld i nära relationer	8
Det sker inga regelbundna kartläggningar över förekomsten av våld i nära relation	8
Den systematiska uppföljningen av arbetet mot våld i nära relation brister	8
4. Handläggning av våld i nära relationsärenden.....	11
5. Samverkan och förebyggande arbete mot våld i nära relationer	13
Det saknas en kommunövergripande samverkan mot våld i nära relationer.....	13
Det saknas styrning och systematik i det förebyggande arbetet mot våld i nära relation ...	14
Det finns inga centrala kompetenshöjande insatser mot våld i nära relationer	15
Källförteckning	17
Bilaga 1 – Stickprov	19

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Syftet med granskningen var att bedöma om socialnämnden och kommunstyrelsen har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet mot våld i nära relationer. Vår sammanfattande bedömning är att det finns brister i socialnämndens och kommunstyrelsens arbete mot våld i nära relationer.

Det finns få mål med direkt koppling till kommunens arbete rörande våld i nära relationer. Handlingsplanen mot våld i nära relation sätter ett övergripande mål för verksamheten men det har inte fullt omhändertagits i verksamheten och vår bedömning är att handlingsplanen inte är fullt implementerad i kommunen. Socialnämnden bör tydligare koppla sin verksamhetsplan till handlingsplanen och besluta om målsättningar i linje med åtgärder och uppdrag i handlingsplanen.

Det finns inga aktuella kartläggningar eller analyser av förekomsten av våld i nära relation på kommunövergripande nivå. Mottagningsenheten följer regelbundet upp aktualiseringsorsakerna men använder inte statistiken för verksamhetsutveckling. Arbetet mot våld i nära relation följs inte upp på central eller lokal nivå. Det finns inget systematiskt arbete för att följa upp handlingsplanen mot våld i nära relation. En uppföljning av det övergripande jämställdhetsarbetet gjordes 2021 men berörde inte status på mål och åtgärder i handlingsplanen. Nivån av systematisk uppföljning inom utredningsenheterna på verksamhetsnivå varierar. Vi bedömer dock att samtliga enheter kan utveckla sin systematiska uppföljning för att främja verksamhetsutveckling.

Det finns ett etablerat arbetssätt för handläggning av ärenden på de olika utredningsenheterna. Dock saknar vi genomgående dokumenterade rutiner, exempelvis för att upptäcka och utreda ärenden med våld i nära relation och tillämpningen av standardiserade bedömningsmetoder.

Det finns ett förebyggande arbete inom kommunen, men arbetet har inte ett tydligt fokus på våld i nära relationer. Det förebyggande arbetet bedrivs i dagsläget i parallella led utan tillräcklig samordning och styrning. Mottagningsenheten och Centrum mot våld föreläser och utbildar delar av kommunen inom våld i nära relation men saknar systematik i arbetet. Det genomförs inga kommunövergripande insatser för att öka kunskapen om våld i nära relationer för tjänstepersoner utanför socialtjänsten som möter potentiellt våldsutsatta medborgare eller barn och unga i utsatta situationer. Vi noterar även en avsaknad av kontinuerlig kompetensutveckling av erfarna socialsekreterare.

Det finns former för samverkan inom kommunen och mellan kommunen och civilsamhället, vi saknar dock en kommunövergripande samverkan för arbetet mot våld i nära relationer. Arbetet hade gynnats av att koordineras med flera verksamheter, exempelvis utbildning, kultur och fritidsverksamheterna, framförallt med fokus på det förebyggande arbetet och handlingsplanen mot våld i nära relationer.

Med utgångspunkt i granskningen rekommenderas kommunstyrelsen:

- ▶ Säkerställa att handlingsplanen mot våld i nära relationer är implementerad och följs upp i enlighet med de bestämmelser som finns i handlingsplanen
- ▶ Fokusera delar av det förebyggande arbetet specifikt mot åtgärder och insatser kopplat till våld i nära relationer och säkerställa en övergripande samordning

- ▶ Anordna kompetenshöjande utbildningar inom våld i nära relationer till tjänstepersoner utanför socialtjänsten som möter potentiellt våldsutsatta medborgare eller barn och unga i utsatta situationer
- ▶ Säkerställa en kommunövergripande samverkan gällande arbetet mot våld i nära relationer med särskilt fokus på det förebyggande arbetet och omhändertagandet av handlingsplanen mot våld

Med utgångspunkt i granskningen rekommenderas socialnämnden:

- ▶ Tydliggöra hur nämnden omhändertar mål och uppdrag i handlingsplanen mot våld i nära relationer i den ordinarie verksamheten, förslagsvis genom att tydliggöra kopplingen mellan verksamhetsplanen och handlingsplanen
- ▶ Systematiskt kartlägga våldet i kommunen för att säkerställa att insatserna som erbjuds våldsutsatta svarar mot behoven i kommunen
- ▶ Undersöka hur utredningsenheterna kan öka sin systematiska uppföljning för att främja verksamhetsutveckling och stärka den interna kontrollen
- ▶ Dokumentera etablerade arbetssätt i rutiner för att säkerställa en enhetlig hantering av ärenden och mindre personbundenhet
- ▶ Följa upp vuxenutredningens påbörjade arbete med att tillämpa standardiserade bedömningsverktyg i form av mallen för beslutsunderlag och FREDA farlighetsbedömning

1. Inledning

Bakgrund

Våld i nära relationer beskrivs av Socialstyrelsen som ett omfattande samhällsproblem och ett hot mot utsatta personers, oftast kvinnors och barns, mänskliga rättigheter. Enligt Brottsförebyggande rådet begicks 81 procent av anmälda misshandelsbrott år 2021 mot kvinnor av en för brottsoffret bekant person. Under 2020 konstaterades 17 fall av dödligt våld där offer och förövare hade en parrelation. Samtidigt bedöms var tionde barn ha upplevt våld i hemmet¹. Att utsättas får våld i nära relationer får stora konsekvenser och utsatta behöver ofta vård, omsorg och skydd på både kort och lång sikt.

Regeringen presenterade, som en del i jämställdhetspolitiken, under 2016 en *Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor*. Där betonas särskilt det förebyggande arbetet och att effektiva åtgärder för att förhindra att våld utövas behöver utarbetas och tillämpas. Vidare betonas att det för att nå långsiktiga resultat i arbetet behövs en mer effektiv samordning mellan aktörer. Begränsad kunskap inom socialtjänsten om våld i nära relationer, tidspress i arbetet och att våldsutsatta ofta inte berättar att de har blivit utsatta, gör att det är svårt att upptäcka våld i nära relationer. Det är därför viktigt att det inom socialtjänsten finns kunskap och förmåga att se tecken på och konsekvenser av utsatthet för våld. Att hantera konsekvenser av våldet utgör dock endast en del av arbetet.

Stadsrevisorerna har i sin riskanalys för 2022 identifierat arbetet mot våld i nära relationer som ett mycket angeläget riskområde och beslutat att genomföra en fördjupad granskning.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen och socialnämnden har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet mot våld i nära relationer². Följande revisionsfrågor besvaras i granskningen:

- ▶ Vilka mål finns för kommunens arbete rörande våld i nära relationer och har dessa i så fall brutits ner i verksamheterna på ett ändamålsenligt sätt som möjliggör en tydlig verksamhetsstyrning?
- ▶ Finns det ett ändamålsenligt förebyggande arbete kring våld i nära relationer och har kompetenshöjande insatser planerats eller genomförts?
- ▶ Finns ändamålsenliga och aktuella kartläggningar och analyser av förekomsten av våld i nära relationer?
- ▶ Finns etablerade och ändamålsenliga rutiner och arbetssätt för att upptäcka våld i nära relationer samt för att utreda behov och erbjuda ändamålsenligt stöd?
- ▶ Finns ändamålsenliga former för samverkan inom kommunen och mellan kommunen och övriga delar av civilsamhället avseende arbetet mot våld i nära relationer?

¹ [Våld i nära relationer - Brottsförebyggande rådet \(bra.se\)](https://www.bra.se)

² Begreppet våld i nära relationer innefattar alla typer av våld mellan närstående. Det handlar både om heterosexuella och samkönade relationer samt mellan syskon och inom andra familje- och släkterelationer.

- ▶ Sker ändamålsenliga uppföljningar och utvärdering av arbetet mot våld i nära relationer i enskilda fall samt på aggregerad nivå, både på nämndnivå och förvaltningsnivå?

Ansvariga nämnder/styrelser

Granskningen avser kommunstyrelsen samt socialnämnden.

Metod

Granskningen har skett genom dokumentanalys och intervjuer med ansvariga tjänstemän inom respektive förvaltning. Granskningen omfattar vidare ett stickprov av ärenden för att granska om krav i lagar och föreskrifter efterlevs utifrån hantering och dokumentation av ärenden/utredningar från aktualisering till beslut.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som används i granskningen för analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer och fullmäktigebeslut. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

Socialtjänstlagen (5 kap 11 §, 14 kap. 1 c §)

Socialnämnden ska verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden samt bedriva förebyggande arbete för att förhindra att de far illa. Nämnden ska i dessa frågor samverka med andra berörda. Var och en som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa bör anmäla detta till socialnämnden. Yrkesverksamma inom myndigheter vars verksamhet berör barn och unga är skyldiga att genast göra en sådan anmälan.

Till nämndens uppgifter hör även att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Nämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan behöva stöd och hjälp för att förändra sin situation. Barn som bevittnat våld av- eller mot närstående är offer för brott, nämnden ansvarar för att barnet får stöd och hjälp.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (SOSFS 2014:4)

Socialstyrelsen har tagit fram en föreskrift och allmänna råd (SOSFS 2014:4) kring hur kommuner bör arbeta med utsatta för våld i nära relationer. Av föreskriften framgår bland annat att socialnämnden ska:

- ▶ Fastställa mål för arbetet och beskriva när och hur målen ska uppnås.
- ▶ Fastställa var ansvaret för att utreda, fatta beslut och följa upp ärenden ligger samt rutiner för arbetet.

- ▶ Analysera att utbudet av insatser som erbjuds våldsutsatta svarar mot kommunens behov genom att fortlöpande kartlägga förekomsten av våldsutsatta och barn som bevittnat våld.
- ▶ Samordna sina insatser samt fastställa ansvar för intern och extern samverkan.
- ▶ Har genomförandet av insatser överlämnats till någon annan ska nämnden fastställa hur kontroll och uppföljning av sådan verksamhet ska göras.

Av kommunfullmäktige beslutade styrdokument

Ytterligare revisionskriterium utgörs av kommunfullmäktiges *Handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck* samt *Örebro's övergripande strategier och budget för 2022 med plan för 2023–2024*. Dessa redogörs för mer utförligt i kapitel 2.

2. Styrning och mål för arbetet mot våld i nära relationer

Det finns få mål med direkt koppling till arbetet mot våld i nära relationer

Den 20 oktober 2021 antog kommunfullmäktige *Ett Örebro för framtiden – Örebro's övergripande strategier och budget för 2022 med plan för 2023–2024*. I budgeten beskrivs våld i nära relation som ett område som måste bekämpas. Barn som bevittnar våld ska betraktas som offer och med en rätt att växa upp i en miljö fritt från våld och förtryck. Detta ska uppnås genom ett kommunövergripande arbete och med ett aktivt samarbete med polis och civilsamhälle. I dokumentet beskrivs sex målområden med grund i Agenda 2030. Kopplat till varje målområde har kommunfullmäktigemål utformats och årliga inriktningar som ska omsättas i praktisk handling av berörda nämnder.

I kommunens budget finns kommunfullmäktigemål med indirekt koppling till arbetet mot våld i nära relationer, exempelvis det brottsförebyggande arbetet. Ett kommunfullmäktigemål med beröring på området Våld i nära relation är att *hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer*. Till detta mål finns en inriktning med direkt koppling till arbetet:

- ▶ Stödet till civilsamhällets aktörer som jobbar mot våld i nära relation ska öka. Samverkan med aktörer som jobbar mot hedersrelaterat våld och förtryck ska förbättras.

Örebro kommun har en *Handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017–2024*, beslutad av kommunstyrelsen den 17 februari 2017. Den övergripande målsättningen i handlingsplanen är att arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska bidra till, och skapa förutsättningar för, att Örebro kommun är en trygg och säker kommun för alla. För att uppnå målet har sex utvecklingsområden identifierats: *Insatser för utsatta, Insatser för förövare, Information, Främjande och förebyggande, Kvalitetsarbete* samt *Samordning*. För respektive utvecklingsområde finns en beskrivning av området samt utpekade åtgärder. För varje åtgärd tydliggörs under vilken tidsperiod åtgärden ska hanteras, vilka nämnder som ansvarar för genomförandet av åtgärden samt förslag på insatser som bidrar till genomförandet av åtgärden.

Kommunstyrelsen har främst ansvar för åtgärder inom områdena *Samordning*, *Kvalitetsarbete* och *Information*. Socialnämnden har främst ansvar för åtgärder inom områdena *Insatser för utsatta* och *Insatser för förövare*. Exempel på åtgärder som socialnämnden ansvarar för är:

- ▶ Våldsutsatta barn och vuxna i behov av stöd- och skyddsinsatser ska få detta utifrån sina individuella behov och sårbarhetsfaktorer.
- ▶ Stöd och skyddsinsatser grundar sig på evidensbaserade hot- och riskbedömningsmanualer.
- ▶ Samverkansgrupper i individärenden säkerställs.
- ▶ Behovsanpassat stöd för våldsutövande finns.

Socialnämnden beslutade 2017 om en *Målbild för socialnämndens arbete med våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck 2017–2024* som utgår från kommunens handlingsplan. I målbilden inkluderas de åtaganden som nämnden fick ansvar för i kommunens handlingsplan mot våld i nära relation.

I Socialnämndens *Verksamhetsplan med budget 2022* som beslutades den 20 januari 2022 anges nämndens förebyggande arbete mot våld i nära relationer ingå i arbetet med Effektiv samordning för trygghet samt det socialpreventiva brottsförebyggande arbetet. Socialnämnden har inte beslutat om några egna nämndmål kopplat till arbetet mot våld i nära relation.

Vid intervjuer framgår att de enheterna som berörts av granskningen inte formulerar egna mål eller indikatorer för verksamheten utan anges främst arbeta för en handläggning i enlighet med lagstiftningen.

Nämnden får kontinuerlig information om arbetet mot våld i nära relationer

För att granska hur socialnämnden styr och följer upp arbetet mot våld i nära relation har vi tagit del av protokoll under 2021 och början av 2022. Protokollgranskningen syftar till att tydliggöra hur aktivt nämnden styr och håller sig informerad om arbetet mot våld i nära relation samt om nämnden har tillräcklig uppsikt över arbetet.

I tabellen nedan redovisas ärenden där nämnden antingen fattat beslut eller fått information:

Protokollgranskning socialnämnden 2021 - 2022		
Datum	Typ av ärende	Beskrivning
2021-03-18	Ledamotsinitiativ	Inkommer ett ledamotsinitiativ om att skapa en "öppen ingång" för människor som utsätts för våld i nära relation. Socialnämnden beslutar att Kommunstyrelseförvaltningen och Förvaltningen för sociala insatser får i uppdrag att bereda ärendet.

2021-04-22	Svar på ledamotsinitiativ	Ovan förslag avslås med grund i en tjänsteskrivelse till nämnd. Stöd och hjälp ges enligt förvaltningen snabbare och mer rättssäkert genom de ingångar som finns idag. De som är i behov av enbart samtalsstöd kan få det genom samarbete med Kvinnohusets samtalsmottagning. Utökade anställningar på Centrum mot våld (CMV) pågår, likaså ett fortlöpande utvecklingsarbete av Myndighetsavdelningens och CMVs verksamheter.
2021-08-26	Verksamhetspresentation	Baskunskap Våld i nära relation och våld mot barn.
2021-10-21	Verksamhetspresentation	Våld mot barn och ungdom inklusive i unga relationer.
2021-11-18	Verksamhetspresentation	Vuxenperspektiv på våld i nära relationer; våldsutsatta och utövare av våld.
2022-04-21	Information	Information om den nya lagen om barnfridsbrott.

Vi noterar att socialnämnden får återkommande information om hur verksamheten arbetar med frågor kopplade till våld i nära relation samt att nämnden fattar beslut i frågan. Vid intervjuer anges politiken ha ett stort intresse av våldsförhållanden. Det är flera intervjupersoner som deltagit vid nämndens sammanträden för att informera om arbetet mot våld i nära relationer.

Vår bedömning

Fråga	Svar
Vilka mål finns för kommunens arbete rörande våld i nära relationer och har dessa i så fall brutits ner i verksamheterna på ett ändamålsenligt sätt som möjliggör en tydlig verksamhetsstyrning?	Delvis. Vår bedömning är att det finns ytterst få mål med direkt koppling till kommunens arbete rörande våld i nära relationer. Handlingsplanen mot våld i nära relation sätter ett övergripande mål för verksamheten. Det är positivt att socialnämnden antagit en egen målbild för arbetet mot våld i nära relation. Dock bedömer vi att nämnden tydligare bör koppla sin verksamhetsplan till handlingsplanen och besluta om målsättningar i linje med åtgärder och uppdrag i handlingsplanen. Vi saknar spår av hur nämnden arbetar med handlingsplanen och de insatser som nämnden tilldelats. För att säkerställa omhändertagandet av handlingsplanen bör den kopplas till den ordinarie verksamheten. Enheterna tar inte fram egna mål och indikatorer vilket vi framöver rekommenderar för att möjliggöra en tydligare verksamhetsstyrning och nedbrytning av nämndens mål.

3. Uppföljning och utvärdering av arbetet mot våld i nära relationer

Det sker inga regelbundna kartläggningar över förekomsten av våld i nära relation

Socialnämnden ska enligt socialtjänstlagen 7§ analysera om utbudet av insatser som erbjuds våldsutsatta svarar mot behoven i kommunen.

Inför framtagandet av Örebro handlingsplan mot våld 2017 genomfördes en kartläggning av omfattningen av våld i nära relationer inom kommunen som syftade till att undersöka hur kommunen möter upp de behov som finns. Kartläggningen genomfördes av extern utförare via en enkät där svarsfrekvensen var 45 procent, vilket motsvarade 1360 inkomna svar. Svarsfrekvensen bedöms av utföraren vara god men för att säkerställa att svaren är representativa viktas utfallet gentemot kända variabler som kön, ålder och bostadsområde. Örebro kommun tillhandahöll utföraren ett obundet slumpmässigt urval i åldern 18–85 år ur Kommuninvånarregistret. Nedan presenteras ett urval av resultaten av kartläggningen:

- ▶ Totalt anger 33 procent att de utsatts för någon form av våld i nära relation – 40 procent av kvinnorna och 24 procent av männen.
- ▶ Statistiskt innebär det att sannolikt ca 40 000 personer i kommunen någon gång i livet har utsatts för våld i nära relationer.
- ▶ Den vanligaste angivna våldstypen är psykiskt våld, 28 procent – 35 procent av kvinnorna och 20 procent av männen.
- ▶ Av de som utsatts för våld i en nära relation sökte 12 procent någon form av hjälp. Endast sex procent av männen sökte hjälp och 18 procent av kvinnorna.

Utöver den kartläggningen genomförs inga kontinuerliga kartläggningar på kommunal nivå av våld i nära relationer. Det sker heller ingen kontinuerlig analys av externa kartläggningar gällande våld i nära relation.

Vid aktualisering av ett ärende inom socialtjänsten kodar socialsekreteraren ärendet och det kan kodas som ett våld i nära relationsärende. Statistik visar att det under 2021 aktualiserades 2054 våld i nära relationsärenden och under 2022, fram till den 30 september, hade 1201 ärenden inkommit. Efter aktualisering ändras inte kodningen, även om annan problematik uppkommer under utredningen. Socialsekreterare kompletterar i stället journalen utifrån upptäckten. På grund av denna kodningsproblematik är statistiken inte tillförlitlig och det går inte att utan stor manuell arbetsinsats via journalläsning få ut information om hur många våld i nära relationsärenden som hanteras inom verksamheten. Mottagningsenheten följer den begränsade aktualiseringsstatistiken, men använder den inte för verksamhetsutveckling, Utredningsenheten följer inte denna statistik. Intervjupersoner upplever att antalet ärenden ökat under de senaste åren.

Den systematiska uppföljningen av arbetet mot våld i nära relation brister

Vi har tagit del av *Uppföljning av Örebro kommuns arbete inom jämställdhet och området våld i nära relationer och hedersrelaterat våld* som färdigställdes i december 2021. Uppföljningsrapporten från 2021 utgår inte specifikt från handlingsplanen mot våld i nära relationer och följer inte upp status på mål och åtgärder i handlingsplanen, utan har mer fokus på jämställdhetsarbetet i kommunen.

Uppföljningsrapporten från 2021 syftar till att belysa goda verksamhetsexempel och utreda vad eventuella brister beror på. Rapporten konstaterar att det finns ett bra arbete och insatser inom kommunens verksamheter med syfte att förbättra jämställdheten och arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Men rapporten lyfter även att dessa insatser inte är strukturerade eller samordnade. I uppföljningen framgår att det finns ytterst få mål med direkt koppling till arbetet mot våld i nära relation. Det framgår även att det görs uppföljningar av verksamheternas arbete inom ramen för den ordinarie uppföljningsprocessen, men att den uppföljningen inte används som underlag för fortsatt analys eller utvecklingsarbete.

Kommunens *Handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck* ska revideras vartannat år i kommunstyrelsen. Den ska även följas upp övergripande i den ordinarie verksamhetsuppföljningen samt genom temarapporter/utvärderingsrapporter från 2019 och 2021. Det finns ingen framtagen utvärderingsrapport från 2019 och handlingsplanen har inte reviderats i kommunstyrelsen.

Jämställdhetsdelegationen är en delegation under Kommunstyrelsen och ansvarar för att samordna jämställdhetsfrågorna och utveckla jämställdhetsarbetet i kommunen. Jämställdhetsdelegationen följer till viss del upp handlingsplanen mot våld genom dialogträffar med berörda nämnder, men uppföljningen sammanställs inte på aggregerad nivå. Vi har tagit del av två protokoll från 2022 där delegationen bjuder in tekniska nämnden respektive hemvårdsnämnden för att diskutera nämndens arbete med jämställdhet och våldsfrågor. Delegationen frågar då specifikt hur nämnden arbetar med handlingsplanen mot våld i nära relationer. I båda protokollen framgår att handlingsplanen behöver implementeras i hela nämndens organisation.

I årsredovisningen följs respektive målområde upp. Vid 2021 års uppföljning av målområdet "Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro" konstaterades att kommunens arbete med att upptäcka våld blivit bättre. Dock behöver det förebyggande arbetet utvecklas, kunskapen behöver öka och det våld som upptäcks behöver omhändertas. Det konstateras även att dessa åtgärder kräver ekonomiska resurser. Inom målområdet fastställs ett förbättringsbehov: *Ett strukturerat arbete kring våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck saknas i många verksamheter.*

I Socialnämndens *Årsberättelse 2021* redogörs för händelser av väsentlig betydelse, där vissa händelser omfattar arbetet mot våld i nära relationer. Exempelvis tydliggörs hur nämnden påverkas av samt omhändertagit den nya lagen om barnfridsbrott. I nämndens årsberättelse följs respektive målområde upp, inom målområdet "Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro" återrapporteras bland annat information om aktualiseringar:

- ▶ Aktualiseringar gällande barn 0–16 år där det finns information om utsatthet för eller upplevelser av våld från närstående, har ökat med 43 % sedan 2019.
- ▶ Antalet vuxna som aktualiseras utifrån våld i nära relationer har varit 12 % lägre 2021 jämfört med både 2019 och 2020.
- ▶ Antalet insatser i skyddat boende har varit på samma nivå som tidigare, medan insatser i öppenvård hos Centrum mot våld i nära relationer (CMV) har ökat år för år.
- ▶ Samtalsmottagningen hos Kvinnohuset i Örebro kompletterar nämndens verksamhet genom att möta över 80 våldsutsatta kvinnor i stödsamtal.

Vid intervjuer framgår att nivån av systematisk uppföljning inom utredningsenheterna varierar. Inom Utredning barn och familjerätt sker ingen systematisk uppföljning av hanteringen av individärenden. Inom Utredning vuxna finns ett utvecklingsforum vars syfte är att främja kvalitetsutveckling genom att diskutera olika teman. Exempelvis har forumet lyft handläggning som ett tema och då har ett antal ärenden granskats och diskuterats för att främja en enhetlig handläggning. Forumen genomförs ca sex gånger per år. Det är informella forum och det förs inga minnesanteckningar.

Vår bedömning

Fråga	Svar
Finns ändamålsenliga och aktuella kartläggningar och analyser av förekomsten av våld i nära relationer?	Nej. Vår bedömning är att det inte finns aktuella kartläggningar eller analyser av förekomsten av våld i nära relation på kommunövergripande nivå. Vi noterar kartläggningen från 2017, men bedömer att det krävs en mer kontinuerlig och systematisk kartläggning av förekomsten av våld i nära relationer inom kommunen för att säkerställa ett ändamålsenligt arbete. Mottagningsenheten följer regelbundet upp aktualiseringsorsakerna men använder inte statistiken för verksamhetsutveckling. Resterande enheter arbetar inte med analys av data kopplat till förekomsten av våld i nära relationer. Verksamhetssystemet försvårar hanteringen av statistik. Detta eftersom ett ärende enbart kan kodas med en aktualiseringsorsak, vilken vanligen inte justeras i efterhand. Det ökar risken för missvisande data och ett mörkertal.
Sker ändamålsenliga uppföljningar och utvärdering av arbetet mot våld i nära relationer i enskilda fall samt på aggregerad nivå, både på nämndnivå och förvaltningsnivå?	Nej. Vi bedömer att det inte sker ändamålsenliga uppföljningar av arbetet mot våld i nära relation, varken på central eller lokal nivå. Det finns inget systematiskt arbete för att följa upp handlingsplanen mot våld. Dels så har uppföljningen under 2019 inte genomförts och uppföljningen från 2021 följer inte upp status på mål och åtgärder i handlingsplanen, utan har mer fokus på jämställdhetsarbetet i kommunen. Det är bra att jämställdhetsdelegationen lyfter frågan om handlingsplanen vid dialogträffar, men det krävs en mer omfattande uppföljning för att säkerställa att åtgärderna i handlingsplanen omhändertas inom kommunen. Nivån av systematisk uppföljning inom enheterna på lokal nivå varierar. Vi bedömer dock att samtliga enheter kan utveckla sin systematiska uppföljning för att främja verksamhetsutveckling.

4. Handläggning av våld i nära relationsärenden

Ett socialtjänstärende inkommer till Enheten mottagning och socialjour

Ett ärende kan initieras på två sätt, antingen genom en anmälan från en utomstående eller genom att den enskilde själv ansöker om hjälp. I Örebro har socialtjänsten en enhetlig ingång för samtliga ärenden, Enheten mottagning och socialjour. Arbetsuppgifterna är desamma för arbetsgrupperna, men mottagningen arbetar kontorstid och socialjouren övriga tider. Främst inkommer ärenden via telefon och via e-tjänst.

Genom intervjuer framkommer att vid barnärenden görs en omedelbar skyddsbedömning, oavsett anledning till orosanmälan. Rör ärendet en vuxen har socialsekreterare direktkontakt med personen och gör en aktuell risk- och skyddsbedömning samt dokumenterar tydligt, oavsett om bedömningen leder till en insats eller ej. Har den vuxna personen barn görs även en skyddsbedömning av barnet. Vid intervjuer framkommer att socialsekreterarna har ett arbetssätt av att arbeta två och två kring varje ärende för att säkra kvalitén i bedömningarna. Det finns en huvudhandläggare och en medhandläggare, men sammansättningen av socialsekreterare i teamen varierar. Varken mottagning eller socialjour utgår ifrån någon mall eller standardfrågor såsom FREDA³, utan ställer följdfrågor utifrån vad personen berättar och gör därefter bedömningar. När den akuta bedömningen är klar lämnar socialsekreterare vid mottagningsenheten över ärendet till utredningsenheterna vuxna eller barn.

Enheten utredning vuxna utreder ärenden som berör personer över 18 år

Har personen ett pågående ärende hos enheten ansöks om insatser direkt hos Enheten utredning vuxna, om inte aktualiseras ärendet via Enheten för mottagning och socialjour. Vid intervjuer framkommer att enheten har ett arbetssätt av att samtliga socialsekreterare handlägger alla sorters ärenden och att socialsekreterarna alltid arbetar två och två, en huvudhandläggare och en medhandläggare. På Enheten för vuxna finns ett antal socialsekreterare med extra utbildning inom våld i nära relation och användning av FREDA. Om ett ärende innehåller våld eller det finns misstankar om våld ska en av dessa handläggare vara med i handläggningen. Vid intervjuer framkommer att FREDA- frågor används ibland vid utredningar gällande våld, men inte alltid. Under hösten har enheten börjat jobba utefter ett nytt beslutsunderlag i Procapita riktat mot våld i nära relation med grund i FREDAs bedömningsfrågor. Enheten har även beslutat att en FREDA farlighetsbedömning ska genomföras vid samtliga våldsärenden. Är ansökan kopplad till missbruk ingår även frågor om våld i den standardiserad bedömningsmetod som används, ASI - Addiction Severity Index.

Vid intervjuer beskrivs ett arbetssätt att när ett biståndsbeslut är beviljat skickas beslutet och en vårdplan till utförare. Avser insatsen stödsamtal med kuratorer på CMV så innehåller beslutet stödsamtal under en angiven tidsperiod, men CMV beslutar omfattningen av samtalen. Beslutet följs sedan upp med CMV och beroende på deras bedömning kan insatsen förlängas. Genomförandeplaner inkommer inte från CMV. I nuläget är väntetiderna för samtalsstöd hos CMV minst två månader. Avser insatsen skyddat boende kan insatsen

³ FREDA är standardiserade bedömningsmetoder från Socialstyrelsen tänkta att användas i socialtjänstens arbete mot våld i nära relationer. Metoderna innehåller FREDA-kortfrågor, FREDA-beskrivning, FREDA-farlighetsbedömning samt en tillämpningsmanual.

omprövas och förlängas under insatsens gång. Vid skyddat boende fattas beslut om insats oftast under utredningstiden. Det inkommer sällan genomförandeplaner från utföraren, men det kan komma månadsrapporter.

Enheten utredning barn och socialkontoret Vivalla handlägger barn mellan 0–12 år

Ungdomar mellan 13–18 år hanteras inom Enheten utredning ungdom som inte omfattats av granskningen. Vid intervjuer framkommer att majoriteten av de ärenden som inkommer till utredning barn handlar om våld, antingen att barn utsätts eller att våld finns inom familjen. På enheterna finns ett arbetssätt av att det alltid arbetar två handläggare kring ett ärende och det är ärendets komplexitet som avgör vem som ska handlägga det. Det finns inte några handläggare med särskild kompetens inom våld, men mer erfarna handläggare ansvarar för mer komplexa ärenden för att säkerställa rättssäkerheten i handläggningen och en god arbetsmiljö. Det kan förekomma ett samarbete kring ärenden mellan Enheten utredning barn och socialkontoret Vivalla.

Vid intervjuer framkommer att beroende på hur ett ärende ser ut, vad som skett i ärendet hittills, vem som är utsatt för våld och vilken hjälp den vuxne ansöker och tacka ja till så påverkas barnets skyddsbedömning och behov av insatser. Vid utredning används alltid BBIC⁴ som utredningsmall. Antal barnsamtal kan variera och utefter vad som framkommer i samtalen så ställs frågor om våld. I de ärenden där barnen inte kan medverka, till exempel utifrån ålder, kan information om upplevt välmående inhämtas från förskola.

Vid intervjuer framkommer att när ett bistånd beviljas så följs det även upp minst var sjätte månad, i enlighet med lagstiftning. Under den tiden har handläggarna även kontinuerlig kontakt med berörda personer utifrån behov och beaktar information som inkommer. Om insatsen avser öppenvård så skriver handläggarna ett uppdrag till utföraren där målet med uppdraget framgår. Avser insatsen en placering så skriver handläggaren både vårdplanen och genomförandeplanen. Vid en HVB-placering så brukar de ta fram en egen genomförandeplan och ibland upprättas den tillsammans med handläggaren.

Granskningen omfattar ett stickprov av ärenden för att undersöka om gällande krav i lagar och föreskrifter efterlevs

Ärendena granskas utifrån hantering och dokumentation av ärenden/utredningar från aktualisering till beslut samt uppföljning. Inom stickprovet har vi granskat fem ärenden från utredning vuxen och fem ärenden från utredning barn och Vivalla. De ärendena som granskades från respektive enhet var de fem första ärendena som initierades under 2022. Urvalet och omfattningen har stämts av med kontaktrevisor. En sammanställning av stickprovet presenteras i tabellform i Bilaga 1. De kontrollfrågor som vi utgår från är hämtade från socialtjänstlagen, framförallt från kapitel 11, samt från Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS. Vi tar även hänsyn till kommunens egna riktlinjer och rutiner för handläggning av ärenden.

⁴ BBIC - Barns behov i centrum är ett arbetssätt för socialtjänstens barn- och ungdomsvård. Det innehåller en struktur för handläggning, genomförande och uppföljning av myndighetsutövningen. Socialstyrelsen.se

Vi noterar att det i samtliga ärenden förs korrekta journalanteckningar. I ärenden som berör barn fattas beslut om att inleda utredning inom fjorton dagar, samtliga barnutredningar avslutas inom fyra månader och hänsyn tas till barnet. De barnärenden som vi granskat resulterade inte i någon insats. I vuxenärendena beslutades om ett antal insatser, dock är flertalet insatser fortfarande pågående och vi kan därav inte bedöma om skäl vid avslut dokumenteras. Det vi noterar i stickprovet är att uppföljning av insatserna främst görs genom utföraren av insatsen och inte med individen.

I de utredningar vi sett inleds utredning av mottagningsenheten och lämnas snabbt vidare till utredningsenheten, men därefter kan det dröja ca en eller två månader innan en handläggare tillsätts. Vi noterar även att det inte finns någon systematisk tillämpning av standardiserade bedömningsmetoder inom vuxenutredningsenheten, vid två av fem ärenden tillämpas FREDA. Barnutredningsenheten tillämpar mer systematiskt BBIC, det är endast vid ett ärende som BBIC inte används. När FREDA genomförs finns en dokumenterad risk- och skyddsbedömning. I majoriteten av de utredningar som vi granskat finns en redogörelse för skyddsfaktorer och riskfaktorer, dock inte under en tydlig rubrik för risk- och skyddsbedömning, utan invävt i analysdelen. Vid vuxenärenden där det finns beslut om insats tas en vårdplan fram av socialsekreteraren, dock får socialsekreteraren inte in en genomförandeplan av utföraren.

Vår bedömning

Fråga	Svar
Finns etablerade och ändamålsenliga rutiner och arbetssätt för att upptäcka våld i nära relationer samt för att utreda behov och erbjuda ändamålsenligt stöd?	Delvis. Vi bedömer att det finns ett etablerat arbetssätt generellt kring handläggning av ärenden på de olika enheterna. Det framgår dock inte att det finns rutiner specifikt kring ärenden med våld i nära relation, varken att upptäcka eller att utreda. Det finns ingen tydlig rutin kring om eller när FREDA ska användas. Vi gör bedömningen att det är positivt att enheten för vuxna baserat sitt beslutsunderlag på FREDA, men att det är ett arbetssätt som nyligen tillkommit. Vi gör bedömningen att skriftliga rutiner är någonting som i stor utsträckning saknas på enheterna.

5. Samverkan och förebyggande arbete mot våld i nära relationer

Det saknas en kommunövergripande samverkan mot våld i nära relationer

En ändamålsenlig samverkan med interna och externa aktörer är nödvändig för ett tillräckligt arbete mot våld i nära relationer. I *Handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017–2024* finns totalt sex utvecklingsområden varav ett är samverkan. Det anges krävas samordning, samarbete och samverkan för att nå framgång och ökad kvalitet i arbetet mot våld i nära relationer.

På kommunövergripande nivå finns Styrgruppen för samverkan som består av förvaltningschefer. Arbetet mot våld i nära relation har tagits upp av styrgruppen vid två tillfällen. Styrgruppen var även inbjudna till en workshop under 2021 på samma ämne.

Utskottet för våld i nära relationer är en arbetsgrupp med representanter av tjänstepersoner från socialnämndens förvaltning, både från myndighetsutövningen samt utförandet. Utskottet syftar till att samordna det utvecklingsarbete som pågår inom verksamheterna gällande våld i nära relationer. De som deltar är en blandning av gruppleddare och enhetschefer och utskottet träffas ca 8–10 gånger per år. Det finns inga formella mål för utskottets arbete utan det lyfts löpande aktuella händelser och frågor som berör verksamheten. Utskottet arbetar inte specifikt med handlingsplanen utan utgår främst från Socialnämndens beslutade *Målbild för socialnämndens arbete med våld i nära relation*.

Centrum mot våld i nära relation är en utförarenhet som erbjuder stödsamtal och rådgivning till våldsutsatta utefter biståndsbeslut samt har en öppen ingång till våldsutövare. Centrumet och utredningsenheten för vuxna har gemensamma planeringsdagar samt vissa gemensamma utbildningstillfällen. Innan pandemin genomfördes regelbundna möten mellan enheterna som nu återupptagits samt vårdplaneringsmöten där enskilda ärenden diskuteras.

I Socialnämndens verksamhetsplan beskrivs ett nära samarbete mellan Socialnämndens myndighetsutövning och Kvinnohuset i Örebro, bland annat genom avtal och tillhörande styrgrupp. Kvinnohuset i Örebro är en ideell förening som erbjuder stöd till kvinnor som är eller har varit utsatta för bland annat våld i nära relation. Stödet består bland annat av samtalsstöd och skyddat boende. Det finns även en kontinuerlig samverkan med aktörer som skolan, polis, centrum mot våld på individnivå. De olika utredningsenheterna samverkar även med varandra vid handläggning av ärenden.

Utredningsenheten för barn samverkar med Barnahus. Barnahus är ett samarbete mellan åklagare, polis, socialtjänst, barnläkare och barnpsykiatri, vars syfte är att skapa en trygg plats för barn och unga som misstänkts ha utsatts för sexuella övergrepp och/eller andra vålds- och fridsbrott. Utredningsenheten träffar Barnahus en gång per år och får återkoppling gällande samverkansprocessen.

Det saknas styrning och systematik i det förebyggande arbetet mot våld i nära relation

Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer bedrivs bland annat inom den förebyggande enheten inom kommunstyrelseförvaltningen, av en centralt placerad strateg som arbetar med social hållbarhet samt genom utbildningsinsatser av socialtjänsten. Det förebyggande arbetet som vi identifierat och redogör för nedan utgår inte från de åtgärder som fastställts i *Handlingsplanen mot våld i nära relationer* gällande det främjande och förebyggande arbetet.

Den förebyggande enheten tillhör socialnämnden även om den är organiserad under kommunstyrelseförvaltningen, enheten bedriver inga specifika initiativ mot våld i nära relationer, men det finns ett övergripande fokus på våldsfrågor. Inom enheten finns en fältgrupp som arbetar mot ungdomar, ett föräldrastöd som ger stöd till föräldrar, stödcentrum för unga brottsutsatta samt Sputnik som riktar sig till barn och unga med föräldrar i missbruk. Enheten arbetar inte med dokumenterade målsättningar, men det anges finnas upparbetade informella mål. Vid intervjuer framkommer att det krävs en viss flexibilitet i vart fokuset för det förebyggande arbetet ska finnas, både sett till geografiskt område och aktuella tematiska frågor.

Inom kommunstyrelseförvaltningen finns en strateg som arbetar specifikt med jämställdhet- och våldsfrågor på övergripande och strategisk nivå. Rollen ska både fungera stöttande och uppsökande gentemot förvaltningarna samt ansvarar för att driva sakfrågan framåt. Strategen arbetar med att inventera behov och undersöka möjligheter för utveckling av arbetet. Majoriteten av det förebyggande arbetet sker tillsammans med och gentemot socialtjänsten och utbildningsverksamheten. Det pågår ett arbete för att skapa en större medvetenhet om funktionen och dess roll men även för att bygga upp relationer med olika nyckelpersoner inom förvaltningarna. Strategen arbetar även med omvärldsbevakning för att säkerställa att nya lagar och initiativ på kommunal, regional och nationell nivå uppmärksammas.

Medarbetare inom Mottagning och jour samt Centrum mot våld i nära relation (CMV) kan vid förfrågan föreläsa för att öka kunskapen och uppmärksamma våldsproblematik. Mottagning och jour föreläser främst för kommunens olika verksamheter om anmälningsplikten och vikten av att lämna orosanmälningar. Kunskapen om anmälningsplikten och orosanmälan anges variera mellan kommunens olika verksamheter. CMV utbildar om våld i nära relation i mån av tid och främst till verksamheter som efterfrågar besök, exempelvis gymnasieskolor eller utförarverksamheter för barn. På grund av hög belastning prioriteras oftast föreläsningstillfällen bort till fördel för kärnverksamheten.

Det finns inga centrala kompetenshöjande insatser mot våld i nära relationer

Det finns inga kommunövergripande utbildningar om arbetet mot våld i nära relationer. På kommunens intranät finns tillgång till utbildningsmaterial som filmer, texter och övningar kopplat till våld i nära relationer som kan användas för fortutbildning på eget initiativ. Lokala verksamheter kan ansöka om medel för kunskapshöjande initiativ för våld i nära relationer hos central planerare. Kunskapen om den möjligheten anges dock vara låg inom förvaltningarna då efterfrågan inte är stor.

Inom socialnämndens verksamhetsområde finns en kompetenstrappa som samtliga nyanställda medarbetare ska utbildas i enlighet med. Medarbetaren bestämmer tillsammans med sin chef vilka utbildningar som är aktuella för individen. I trappan ingår en grundutbildning kring våld i nära relationer och den utbildningen ska genomföras inom de två första anställningsåren. Respektive enhet fastställer vilka utbildningar inom kompetenstrappan som är obligatoriska för medarbetarna. Inom mottagningsenheten finns obligatoriska webbkurser som ska genomföras med direkt koppling till våld i nära relationer, "En introduktionskurs om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation" samt "Basprogram om våld mot barn och unga". Den generella kunskapsnivån hos förvaltningens medarbetare beskrivs som god, det anges dock att kunskapsnivån alltid kan utvecklas. Vissa socialsekreterare efterfrågar mer löpande utbildning då endast nyanställda medarbetare får regelbunden kompetensutveckling. Pandemin anges till viss del påverkat deltagandet i utbildningar då ett antal utbildningar blivit uppskjutna.

Inom utredningsenheten för vuxna har medarbetare med specifik inriktning mot våld i nära relation utbildning i FREDA. Gruppledaren inom utredningsenheten för vuxna håller i en introduktionsutbildning i FREDA som samtliga medarbetare deltar i.

Vår bedömning

Fråga	Svar
-------	------

<p>Finns det ett ändamålsenligt förebyggande arbete kring våld i nära relationer och har kompetenshöjande insatser planerats eller genomförts?</p>	<p>Delvis. Vi bedömer att det finns ett förebyggande arbete men att arbetet inte har ett tydligt fokus på våld i nära relationer. Det finns strukturer inom kommunen som skapar gynnsamma förutsättningar för det förebyggande arbetet men det bedrivs i dagsläget i parallella led utan tillräcklig samordning och styrning. Det förebyggande arbetet utgår inte från bestämmelser i handlingsplanen mot våld. Av socialtjänstlagen framgår att socialnämnden ska bedriva uppsökande verksamhet och annat förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga far illa. Vi ser positivt på att mottagningsenheten och CMV föreläser och utbildar delar av kommunen inom våld i nära relation men saknar systematiken i arbetet. Det är en viktig del av det förebyggande arbetet och genomförandet bör säkerställas.</p> <p>Då det inte genomförts några kommunövergripande insatser för att öka kunskapen om våld i nära relationer för tjänstepersoner inom kommunen som möter potentiellt våldsutsatta medborgare eller barn och unga i utsatta situationer bedömer vi att de kompetenshöjande insatserna inte är ändamålsenliga. Material och övningar tillgängligt på intranätet möjliggör kompetensutveckling på egna initiativ. Inom socialförvaltningen säkerställer kompetenstrappan kontinuerlig kompetensutveckling för nyanställda medarbetare men mer seniora socialsekreterare får ingen kontinuerlig kompetensutveckling.</p>
<p>Finns ändamålsenliga former för samverkan inom kommunen och mellan kommunen och övriga delar av civilsamhället avseende arbetet mot våld i nära relationer?</p>	<p>Delvis. Det finns former för samverkan inom kommunen och mellan kommunen och civilsamhället, vi saknar dock en kommunövergripande samverkan. Vi ser positivt på utskottet mot våld i nära relation som säkerställer en samverkan inom socialnämndens område men saknar en samverkan kring frågan som involverar flera verksamhetsområden. Det finns en samverkan vid individärenden mellan skolan, socialnämnd och polis etc. Vi bedömer dock att arbetet mot våld i nära relation hade gynnats av att koordineras med flera verksamheter, framförallt med fokus på det förebyggande arbetet och handlingsplanen mot våld i nära relationer.</p>

Örebro kommun 2022-11-17

Nina Högberg
EY

Josefine Algotsson
EY

Sara Jansson
EY

Källförteckning

Intervjupersoner:

- ▶ Biträdande förvaltningschef, myndighetsverksamheten
- ▶ Verksamhetschef, myndighetsverksamheten
- ▶ Enhetschef utredning vuxen
- ▶ Gruppledare utredning vuxen
- ▶ Enhetschef Centrum mot våld
- ▶ Gruppledare Centrum mot våld
- ▶ Enhetschef mottagning och jour
- ▶ Biträdande enhetschef mottagning och jour
- ▶ Enhetschef utredning barn
- ▶ Enhetschef Vivalla socialkontor
- ▶ Socialsekreterare från mottagning och jour
- ▶ Socialsekreterare från utredning vuxna
- ▶ Socialsekreterare från utredning barn
- ▶ Chef för förebyggande enheten
- ▶ Planerare social hållbarhet, kommunstyrelseförvaltningen

Dokumentation:

- ▶ Ett Örebro för framtiden – Örebros övergripande strategier och budget för 2022 med plan för 2023–2024, 20 oktober 2021
- ▶ Örebros Årsredovisning 2021
- ▶ Socialnämndens Årsberättelse 2021
- ▶ Handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017–2024, 7 februari 2017
- ▶ Uppföljning av Örebro kommuns arbete inom jämställdhet och området våld i nära relationer och hedersrelaterat våld, december 2021
- ▶ Målbild för socialnämndernas arbete med våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck 2017–2024, den 10 oktober 2017
- ▶ Utvecklingsarbete VINR - information till Socialnämndens ordförande, 21 augusti 2021
- ▶ Löpande anteckningar från VINR utskottet
- ▶ Befolkningssenkät, Våld i nära relationer, CMA, januari 2017
- ▶ Protokoll från jämställdhetsdelegationen
- ▶ Protokoll från socialnämnden, 2021 och 2022
- ▶ Socialnämndens Verksamhetsplan med budget 2022, 20 januari 2022
- ▶ Riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen, Individ och familjeomsorg, vuxna. Beslutad av Socialnämnden, den 18 november 2021.
- ▶ Lathund för mottagningsgruppen
- ▶ Stöd vid ansökan om akut hjälp utifrån våld i nära relation, mottagningsenheten
- ▶ Organisationsschema över socialförvaltningen
- ▶ Stödmatrix vid ärenden som rör ansökan om akut skyddat boende, utredning vuxna
- ▶ Mall och guide – beslutsunderlag, utredning vuxna
- ▶ Statistikblankett, resurs i form av skyddat boende, 13 december 2018
- ▶ Yttrande till Skatteverket, skyddade personuppgifter, utredning vuxna
- ▶ Underlag för social förtur till boende, utredning vuxna
- ▶ Mall för uppdrag under utredningstiden för placering i skyddat boende, utredning vuxna
- ▶ Mall för vårdplan, utredning vuxna

Building a better
working world

- ▶ Utklipp från kompetenstrappan
- ▶ Intern statistik från mottagningsenheten gällande aktualiseringsorsak

Bilaga 1 – Stickprov

Vi efterfrågade de fem första våld i nära relationsärendena som initierades på Enheten vuxna respektive barn under 2022, totalt 10 ärenden, i samförstånd med kontaktrevisor.

Kontrollfråga	Ärende 1 - vux	Ärende 2 - vux	Ärende 3 - vux	Ärende 4 - vux	Ärende 5 - vux	Ärende 6 - barn	Ärende 7 - barn	Ärende 8 - barn	Ärende 9 - barn	Ärende 10 - barn
Har utredning inletts utan dröjsmål?	Ja ¹	Ja ²	Ja ³	Ja ⁴	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Framgår huruvida nämnden använt standardiserade bedömningsmetoder som en del i utredningen? Vilka?	Nej	Nej	Nej	Ja. FREDA	Ja. FREDA	Ja. BBIC	Ja. BBIC	Ja. BBIC	Nej	Ja. BBIC
Finns en dokumenterad risk- och skyddsbedömning gällande individen?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Finns löpande journalföring och där det tydligt framgår vem som har upprättat den, varifrån uppgifterna kommer samt när det gjordes?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Vid beslutade insatser upprättas vårdplan/ uppdrag och genomförandeplan och vid samverkan med andra aktörer upprättas en samordnad individuell plan?	Det finns en vårdplan. ⁵	Det finns en vårdplan. ⁶	Det finns en vårdplan. ⁷	Det finns en vårdplan. ⁸	Det finns en vårdplan. ⁹	E/T	E/T	E/T	E/T	E/T
Dokumenteras uppföljning av beslutade insatser?	Delvis ¹⁰	Nej	Delvis ¹¹	Delvis ¹²	Delvis ¹³	E/T	E/T	E/T	E/T	E/T
Dokumenteras skäl vid avslutandet av insats?	Pågående	Nej	Pågående	Pågående	Pågående	E/T	E/T	E/T	E/T	E/T
Vid barnutredningar, har beslut om att inleda utredning fattats inom fjorton dagar?	E/T	E/T	E/T	E/T	E/T	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Vid barnutredningar, slutförs utredningen senast inom fyra månader?	E/T	E/T	E/T	E/T	E/T	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Vid barnutredningar, har barnet fått komma till tals?	E/T	E/T	E/T	E/T	E/T	Ja	Ja ¹⁴	Ja ¹⁵	Ja	Ja ¹⁶

1 – 4 Utredning initierades direkt av mottagningsenheten men tillsättning av handläggare på utredningsenheten tog ca en till två månader

Building a better
working world

5–9 Vi har tagit del av vårdplaner men inga genomförandeplaner.

10–13 Bedömningen är att det delvis sker uppföljning av beslutade insatser, uppföljningen består främst av kontakt med utföraren och inte individen.

14–16 På grund av barnets låga ålder har barnsamtal inte genomförts, dock har barnets förskola kontaktats för information om barnets beteende.